

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/68/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122256001
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6122256001.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35724803, zast.: Remedium Legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53255739, proti žalovanému: S. Č.Ň., I.. XX.XX.XXXX, Z. L. XXX/XX, XXX XX B. I. O., zast.: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom kancelárie Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 53255739, o zaplatenie 1.678,43 EUR s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. P r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou pôvodne doručenou v upomínacom konaní pod sp. zn. 15Up/206/2022 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie istiny nesplateného úveru vo výške 1.678,43 EUR, kapitalizovaného zmluvného úroku vo výške 601,83 EUR, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 74,56 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.662,43 EUR od 24.03.2021 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 Občianskeho zákonníka zo dňa 23.03.2021 postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 16.09.2016 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky. Žalobca zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia Obchodného zákonníka a zák. č. 258/2001 Z.z., resp. zák. č. 129/2010 Z.z. Žalovaný napriek opakovaným výzvam postupcu, ktorými ho postupca v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozorňoval v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bol súčasne upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, postupca v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k 01.12.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 2.354,82 EUR, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.662,43 EUR, riadneho úroku vo výške 601,83 EUR, úroku z omeškania vo výške 74,56 EUR a poplatkov vo výške 16 EUR.

3. Vo veci bol dňa 16.03.2022 vydaný platobný rozkaz, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podal odpor žalovaný namietajúc neprijateľnosť zmluvnej podmienky v článku II. bodu 5 zmluvy o zmluvnej pokute za každý prípad omeškania vo výške 25 EUR. Navyac považuje uvedený úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie doby trvania zmluvy, predpokladov použitých na výpočet RPMN, navyac zmluvný úrok vo výške 20,90 % je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko priemerný úrok v čase

uzatvorenia zmluvy bol 8,13 %. Z uvedeného dôvodu považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, a preto žalobca má nárok iba na vrátenie nesplatenej istiny úveru vo výške 186,43 EUR.

4. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o postúpení pohľadávky, zmluvy o splátkovom úvere, štandardnými európskymi informáciami, upozornením, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, oznámením o postúpení pohľadávky, všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj produktovými podmienkami a ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a.s. dňa 16.09.2016 uzatvorila so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) v predmete poskytnutia úveru vo výške 3.000 EUR s uvedením výšky úrokovej sadzby 20,90 % a výslednej výšky úrokovej sadzby po zohľadnení zľavy 18,90 %, výšky splátky 80,82 EUR s termínom splatnosti vždy 16. deň v kalendárnom mesiaci, splatnosti prvej splátky 16.10.2016, ako aj termínu konečnej splatnosti úveru 16.09.2021, počtu splátok 60, RPMN 22,90 %, priemernej hodnoty RPMN 14,57 %, celkovej čiastky 4.848,32 EUR, výšky odplaty 21,50 %, vrátane poplatku za poistenie 2,73 EUR.

6. Podľa článku II. bodu 6 zmluvy, ak dlžník pohľadávku banke nespláca riadne a včas, môže banka požadovať najmä zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky a poskytnúť informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií.

7. Podľa bodu 6.3 Všeobecných obchodných podmienok, písomnosť doručovaná poštou je doručená tretí deň po jej odoslaní, v cudzine siedmy deň po jej odoslaní, a to aj keď klient zmarí doručenie zásielky alebo sa o doručení zásielky nedozvedel. Banka zasiela písomnosti spravidla vo forme obvyčajnej listovej zásielky.

8. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 30.10.2020 oznámil žalovanému, že k uvedenému dňu je v omeškani so splácaním pohľadávky banky vo výške 1.257,49 EUR s upozornením, že ak uvedenú sumu neuhradí najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy, bude banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky (čl. 51). Uvedené upozornenie bolo žalovanému doručené dňa 05.11.2020 (čl. 120). Podaním zo dňa 02.12.2020 (čl. 25), právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru pre prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne a.s. k 01.12.2020 s výzvou na úhradu pohľadávky vo výške 2.260,72 EUR v lehote 15 dní. Žalovaný oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru prevzal 08.12.2020 (čl. 26).

9. Podaním zo dňa 17.12.2020 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej pohľadávky z úveru vo výške 2.777,06 EUR s upozornením, že v prípade, ak dlžnú sumu neuhradí, bude banka oprávnená pohľadávku postúpiť tretej osobe. Žalobca súdu predložil podací hárok (čl. 119), z ktorého vyplýva, že právny predchodca žalobcu uvedenú zásielku odovzdal na poštovú prepravu 21.12.2020. Podaním zo dňa 30.03.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie predmetnej pohľadávky na základe zmluvy č. XXXX/XXXX/CE uzatvorenej dňa 23.03.2021. Uvedené podanie právny predchodca žalobcu odovzdal podľa predloženého podacieho háruku (čl. 123) na poštovú prepravu dňa 30.03.2021.

10. Žalobca uviedol, že jeho pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 2.354,82 EUR a pozostávala z neuhradenej istiny úveru vo výške 1.662,43 EUR, neuhradeného riadneho úroku 601,83 EUR, neuhradeného úroku z omeškania vo výške 74,56 EUR a poplatkov vo výške 16 EUR.

11. Súd I. inštancie podaním zo dňa 02.06.2022 vyzval žalobcu na predloženie listín preukazujúcich splnenie povinnosti odbornej starostlivosti zo strany jeho právneho predchodcu podľa § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. s poukazom na ust. § 11 ods. 2 citovaného zákona.

12. Podaním doručeným súdu dňa 28.06.2022 žalobca súdu oznámil, že zastáva názor, že odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver bola zachovaná. Postupca v spornom prípade disponoval informáciou o výške čistého príjmu žalovaného, ktorý dosahoval sumu 500 EUR s tým, že výška príjmu bola overená z interných zdrojov banky. Dopytom do úverového registra bola overená výška existujúcich záväzkov, pričom žalovaný nemal žiadny existujúci úverový vzťah. Overenie bonity bolo realizované nasledovne: deklarováný príjem 500 EUR, rodinný stav slobodný, počet nezaopatrených detí 0, nevyplácané záväzky 0 a náklady na domácnosť 198,09 EUR, teda u žalovaného bol disponibilný zostatok vo výške 301,91 EUR. Prílohou uvedeného podania bol aj výpis z úverového registra právneho predchodcu žalobcu.

13. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 16.9.2016, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 16.9.2016, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti:

a)

druh spotrebiteľského úveru,

b)

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c)

adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d)

meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e)

identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f)

dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g)

celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h)

opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i)

úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j)

odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa)}

k)

ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l)

výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m)

právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n)

súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o)

prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p)

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

15. Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 16.9.2016, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 17 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 23.03.2021, (1)

Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

- b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

(2)

Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21a)} spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

(3)

Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak sa postupuje podľa predpisov upravujúcich riešenie krízových situácií na finančnom trhu,^{21a)} upravujúcich konkurzné konanie²²⁾ alebo ide o prechod pohľadávky z finančnej inštitúcie podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery, na finančnú inštitúciu podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska.

(4)

Pôvodný veriteľ je povinný písomne informovať spotrebiteľa o postúpení pohľadávky do piatich pracovných dní odo dňa postúpenia pohľadávky. Porušenie povinnosti podľa prvej vety je osobitne závažným porušením povinností podľa osobitného predpisu.⁸⁾

19. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca sa predmetnou žalobou domáha zaplata nesplatennej časti spotrebiteľského úveru poskytnutého na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.09.2016 uzatvorenej medzi jeho právnym predchodcom Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, uzatvorenej dňa 23.03.2021.

20. Vychádzajúc z cit. zák. ust. (§ 7 zák. č. 129/2010 Z. z.) je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

21. Veriteľ v zmysle ust. § 7 a 11 zák. č. 129/2010 Z. z. je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie 100 % istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ napr. dostane výpoveď z pracovného pomeru alebo dlhodobu ochorenie. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať

si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 22Co/107/2018).

22. Žalobca napriek výzve súdu nepredložil listiny preukazujúce, že žalovaný pôvodnému veriteľovi pred uzatvorením zmluvy o splátkovom úvere deklaroval príjem vo výške 500 EUR, ďalej jeho overenie z verejne dostupných registrov, vrátane informácii o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností a výšky výdavkov. Skutočnosť, že právny predchodca žalobcu nezisťoval údaje o rodinnom stave žalovaného ako aj počte vyživovacích povinností vyplýva z predloženej lustrácie v registri obyvateľov, podľa ktorej mal žalovaný v čase uzatvorenia spotrebiteľského úveru vyživovaciu povinnosť k trom maloletým deťom.

23. Skutočnosť, že právny predchodca žalobcu neoveril úvery schopnosť žalovaného prostredníctvom verejne dostupných registrov je preukázaná aj výpisom z úverového registra predloženého žalobcom, z ktorého nesporne vyplýva, že v ňom figurujú iba úverové vzťahy týkajúce sa právneho predchodcu žalobcu, a to aj úverový vzťah, ktorý vznikol po dátume predmetnej zmluvy o úvere. Z výpisu z úverového registra nie je zrejmé, či právny predchodca žalobcu zisťoval aj informácie o existujúcich záväzkoch z úverových vzťahov od iných bánk alebo nebankových subjektov.

24. V obdobných konaniach žalobca opakovane namieta procesný postup súdu, ktorý skúma splnenie podmienok odbornej starostlivosti podľa § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. bez toho, aby túto skutočnosť namietal dotknutý spotrebiteľ. V danom prípade, preto súd I. inštancie dáva do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny, v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

25. Ustanovenie § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3Co/53/2019, 22Co/107/2018, 7Co/126/2016 a 12Co/107/2019).

26. Súd I. inštancie v danom prípade dáva do pozornosti, že zhodne ako súd I. inštancie v obdobných prípadoch kde ako veriteľ vystupuje žalobca konštatoval, že k posudzovaniu schopnosti žalovaných splácať úver pristupoval právny predchodca žalobcu len formálne a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný citovaným ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ právny predchodca žalobcu pri skúmaní bonity vychádzal iba z údajov kreditných transakcií na bežnom účte a záväzkov u pôvodného veriteľa bez toho, aby spotrebiteľa požiadal o poskytnutie presných a pravdivých údajov potrebných na posúdenie jeho schopnosti úver splácať úver, potom nedošlo k naplneniu ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. (rozhodok Krajského súdu v Prešove 2CoCsp 6/2020, 18CoCsp 12/2020 a 2CoCsp 22/2021).

27. Keďže právny predchodca žalobcu v súvislosti s overením bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, výške príjmu, ako aj výške celkového objemu výdavkov, došlo tak k naplneniu hypotézy právnej normy ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie právneho predchodcu žalobcu, ako hrubé porušenie jeho povinnosti overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov a súčasne nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

28. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej dňa 23.03.2021.

29. Keďže predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky boli nároky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, potom v zmysle ust. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; iba za predpokladu, že ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku, alebo pobočku zahraničnej banky a súčasne prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru.

30. Žalobcovi, ako postupníkovi, bolo v súlade s ust. § 20 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozhodnutím ODB-1627/2016, čím je nepochybne splnená podmienka prechodu, resp. prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z.

31. Pre platnosť postúpenia sa však vyžaduje preukázanie splnenia ďalšej podmienky v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z., teda že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne jeho konečnej splatnosti, resp., že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom.

32. Keďže právny predchodca žalobcu pre porušenie odbornej starostlivosti v zmysle ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z., nebol oprávnený predčasne zosplatiť, potom zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. Pokiaľ právny predchodca žalobcu pred postúpením pohľadávky predmetný úverový vzťah neukončil platne, potom žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania a bez platného postúpenia záväzku nie je na strane žalobcu ani dostatok aktívnej vecnej legitímácie.

33. Na základe uvedených skutočností, preto súd I. inštancie predmetnú žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na uplatnenie si predmetnej pohľadávky z dôvodu nepreukázania jej platného postúpenia v zmysle ust. § 17 zák. č. 129/2010 Z.z.

34. Z uvedeného dôvodu potom žalobca nemal ani postavenie vecne legitimovanej strany sporu pre účely posúdenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vrátane posúdenia neprijateľnosti zmluvných podmienok úveru.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému voči neúspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

38. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.